

CZĘSTOCHOWSKIE STOWARZYSZENIE ETOH

INFOMATOR PRAWNY

NR 6

Czerwiec

2021

**POWIAT
LUBLINECKI**

**MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI**

www.ms.gov.pl

Zadanie publiczne współfinansowane ze środków otrzymanych
z Powiatu Lublinieckiego

AKTA

**EGZEKUCJA
KOMORNICZA**

KIM JEST KOMORNIK SĄDOWY

Komornik sądowy jest funkcjonariuszem publicznym działający przy sądzie rejonowym, zajmuje się wykonywaniem wyroków orzekających o roszczeniach cywilnych w drodze przymusu egzekucyjnego. Komornik wykonuje także inne czynności przekazane na podstawie odrębnych przepisów, m.in. przeprowadza spis inwentarza i sporządza (na zarządzenie sądu lub prokuratora) protokół stanu faktycznego przed wszczęciem procesu sądowego lub przed wydaniem orzeczenia. Powierzone przez państwo czynności egzekucyjne komornik wykonuje, używając pieczęci urzędowej z godłem państwa, korzysta też z ochrony prawa karnego przysługującej funkcjonariuszom publicznym. Równocześnie jednak sam podlega szczególnej odpowiedzialności w przypadku popełnienia przestępstw urzędniczych.

Jakie są zadania komornika

Do zadań komornika sądowego należy prowadzenie egzekucji sądowej w ramach, której, przy zastosowaniu określonych środków przymusu przewidzianych przepisami kodeksu postępowania cywilnego zmierza do wyegzekwowania z majątku dłużnika należności dla wierzyciela, czyli np. dla banku z tytułu niespłaconego kredytu. Komornik może prowadzić egzekucję w oparciu o tytuł wykonawczy. Tytuł wykonawczy powinien być zaopatrzony w klauzulę wykonalności. Klauzula wykonalności jest pieczęcią sądu w której treści Sąd w imieniu Rzeczypospolitej stwierdza że tytuł uprawnia do egzekucji, wymienia się w nim wierzyciela oraz osobę której tytuł wykonawczy wydano. Przybicie pieczęci na tytule egzekucyjnym nie stanowi czynności orzeczniczej, a jedynie czynność czysto techniczną dokonywaną już po wydaniu orzeczenia o nadaniu klauzuli wykonalności

Czy można skarżyć postanowienie Sądu o nadaniu klauzuli wykonalności

Na postanowienie sądu, co do nadania klauzuli wykonalności przysługuje zażalenie.

Termin do wniesienia zażalenia biegnie dla wierzyciela od dnia wydania mu tytułu wykonawczego lub zawiadomienia go o utworzeniu tytułu wykonawczego w systemie teleinformatycznym albo od dnia ogłoszenia postanowienia odmownego, a gdy ogłoszenia nie było – od dnia doręczenia tego postanowienia. Dla dłużnika termin ten biegnie od dnia doręczenia mu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji.

Czym jest bankowy tytuł egzekucyjny i czy uprawnia do egzekucji BTE

Bankowy Tytuł Egzekucyjny (BTE) jest dokumentem, stwierdzającym istnienie danej wierzytelności banku wobec osoby biorącej kredyt lub dokonującej innej czynności bankowej. W aktualnym stanie prawnym egzekucje nadal są prowadzone w oparciu o Bankowy Tytuł Egzekucyjny

Od chwili wejścia w życie noweli do Prawa bankowego wprowadzonej ustawą z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2015, poz. 1854) co do zasady nie jest możliwe nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Wyjątek w tym zakresie stanowią przypadki określone w przepisach przejściowych ujętych w art. 11 cytowanej ustawy.

Czy komornik może prowadzić egzekucję na podstawie Bankowego Tytułu Egzekucyjnego

Odpowiedź brzmi tak i nie. Z art. 11 ust. 3 cytowanej ustawy wynika, że bankowy tytuł egzekucyjny, któremu nadano klauzulę wykonalności na podstawie przepisów dotychczasowych, zachowuje moc tytułu wykonawczego także po dniu wejścia w życie noweli. Przepis ten odnosi się do już istniejącego tytułu wykonawczego.

Zgodnie z art. 11 ust. 2, jeżeli przed dniem wejścia w życie wydano postanowienie w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, dalsze postępowanie w sprawie np. po przelewie wierzytelności na innego wierzyciela o nadanie klauzuli wykonalności toczy się wg przepisów dotychczasowych.

Dokonując wykładni art. 11 ust. 2 wspomnieć trzeba celu wprowadzenia ustawy z dnia 25 września 2015 r. Zgodnie z uzasadnieniem projektu ustawy z dnia 25 września 2015 r. potrzeba wydania nowelizacji podyktowana było wydaniem przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z dnia 14 kwietnia 2015 r. P 45/12, w którym Trybunał Konstytucyjny orzekł, że przepisy art. 96 ust. 1 i art. 907 ust. 1 pr. bank., regulujące wydawanie wystawianie bankowych tytułów egzekucyjnych oraz prowadzenie na ich podstawie egzekucji są niezgodne z art. 32 ust. 1 Konstytucji, orzekając równocześnie o utracie mocy tych przepisów z dniem 1 sierpnia 2016 r. Uzasadniając swoje rozstrzygnięcie Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że prawo do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego jest nieuzasadnionym przywilejem banków, naruszającym zasadę równego traktowania wyrażoną w art. 32 ust. 1 Konstytucji. Trybunał wskazał, że bank i jego klient są stronami prywatnoprawnego stosunku zobowiązaniowego, który oparty jest na zasadzie prawnej (formalnej) równości i autonomii woli stron. Strony powinny mieć równe, co do zasady możliwości obrony swych praw i interesów

wynikający z zawartej umowy, czego nie gwarantuje regulacja umożliwiająca bankowi samodzielne wydanie tytułu egzekucyjnego, zastępującego orzeczenie sądu z pominięciem merytorycznego rozpoznania sprawy przez sąd.

Czasowy zakres zastosowania ustawy nowelizującej należy, zatem oceniać w stosunku do każdego postępowania w sprawie nadania klauzuli wykonalności odrębnie, a miarodajne dla tej oceny jest to, czy konkretne postępowanie toczyło się w dniu wejścia w życie ustawy nowelizującej (jako wszczęte i niezakończone) i czy w tym konkretnym postępowaniu (a nie w innym) doszło do wydania postanowienia w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności. Bez znaczenia pozostaje przy tym, czy w przeszłości wobec bankowego tytułu egzekucyjnego były prowadzone postępowania klauzulowe i z jakim wynikiem.

Pamiętaj !

Nie jest dopuszczalne nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu w jakimkolwiek postępowaniu klauzulowym wszczętym po dniu 27 listopada 2015 r., tj. po wejściu w życie ustawy z 25 września 2015 r.

Czy Sąd może nadać klauzulę wykonalności przeciwko małżonkowi, który zobowiązania nie zaciągnął

1 W świetle unormowania art. 787 §1 k.p.c. w brzmieniu sprzed zmian dokonanych ustawą z dnia 17 czerwca 2004r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U04.162.1691) jest pozostawanie przez małżonka dłużnika w związku małżeńskim zarówno w dacie nadania klauzuli jak i w chwili powstania wierzytelności. Jeśli związek małżeński zawarty został po powstaniu tytułu egzekucyjnego to klauzula wykonalności nie może być nadana w trybie art. 787 k.p.c. Sąd taki wniosek powinien oddalić

Jakie są środki zaskarżenia przeciwko nadaniu klauzuli wykonalności przeciwko naszemu małżonkowi.

Na postanowienie sądu, co do nadania klauzuli wykonalności przysługuje zażalenie które należy wnieść w terminie 7 dni

Od jakiego momentu zaczyna swój bieg termin 7 dniowy do złożenia zażalenia

Termin 7 dni do wniesienia zażalenia biegnie dla wierzyciela od dnia wydania mu tytułu wykonawczego lub zawiadomienia go o utworzeniu tytułu wykonawczego w systemie teleinformatycznym albo od dnia ogłoszenia postanowienia odmownego, a gdy ogłoszenia nie było – od dnia doręczenia tego postanowienia. Dla dłużnika termin ten biegnie od dnia doręczenia mu zawiadomienia o wszczęciu egzekucji.

W razie zgłoszenia wniosku, o którym mowa w art. 794² § 2 albo k.p.c. termin ten biegnie od dnia doręczenia stronie uzasadnienia postanowienia albo postanowienia z uzasadnieniem.

Czy wierzyciel może złożyć wniosek o wpisanie hipoteki przymusowej na podstawie tytułu wykonawczego skierowanego przeciwko dłużnikowi i jego małżonkowi - z ograniczeniem odpowiedzialności małżonka do majątku wspólnego

Wniosek o wpis hipoteki może nastąpić tylko przeciwko **takiemu właścicielowi nieruchomości, który jest dłużnikiem wnioskodawcy**, a sąd ma jedynie obowiązek ustalić, czy obciążenie, które ma być wpisane, zostało ważnie ustanowione

Jeżeli Sąd nada klauzulę wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego małżeńską wspólnością ustawową oraz przedsiębiorstwa wchodzącego w skład majątku wspólnego małżonków a wspólność majątkowa małżeńska **została zniesiona** wyrokiem sądu lub aktem notarialnym tzw. intercyzą **to** nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika jest już bezpodstawne. Przesłanką nadania klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika, z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością ustawową, jest istnienie wspólności ustawowej. Ewentualne nabycie nieruchomości, które ma miejsce po zniesieniu wspólności ustawowej następuje do majątku osobistego małżonka

W takiej sytuacji Sąd powinien oddalić wniosek jako pozbawiony podstaw prawnych.

Czy Sąd może nadać klauzulę wykonalności na małżonka w każdym przypadku i co wtedy jeśli małżonek zaciągnął dług bez zgody drugiego małżonka.

Zgodnie z treścią art. 787 k.p.c. tytułowi egzekucyjnemu wydanemu przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim sąd nada klauzulę wykonalności także przeciwko jej małżonkowi z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową, jeżeli wierzyciel wykaże dokumentem urzędowym lub prywatnym, że stwierdzona tytułem egzekucyjnym wierzytelność powstała z czynności prawnej dokonanej za zgodą małżonka dłużnika. **Powyższe oznacza, że na wierzycielu spoczywa ciężar udowodnienia że zobowiązanie zostało zaciągnięte za zgodę drugiego małżonka.**

Nowe brzmienie tego przepisu zostało mu nadane mocą art. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 17.06.2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych ustaw (Dz. U. Nr 162, poz. 1691).

Przepis w poprzednim brzmieniu nie wymagał od wierzyciela przedłożenia dokumentu urzędowego czy prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym, że stwierdzona tytułem egzekucyjnym wierzytelność powstała z czynności prawnej dokonanej za zgodą małżonka dłużnika. W chwili obecnej mogą być stosowane przepisy stare i nowe.

O tym, który z przytoczonych przepisów ma zastosowanie w danym przypadku rozstrzyga norma intertemporalna (tzw. przepisy przechodnie) zawarta w art. 5 cytowanej wyżej ustawy. Zgodnie z art. 5, ust. 6, jeżeli roszczenie powstało przed dniem wejścia w życie ustawy, egzekucję prowadzi się według przepisów dotychczasowych.

Jak ustalić moment powstania roszczenia z umowy o kartę kredytową a tym samym, które z przepisów znajda zastosowania.

Wiele umów o kartę kredytową zostało podpisane przed datą 17.06.2004 roku .

Należy pamiętać, że to nie data zawarcia umowy ma decydujące znaczenie dla ustalenia stanu prawnego, a tym samym daty powstania roszczenia. Warto wiedzieć że do czasu wypowiedzenia umowy o kartę kredytową limit kredytowy przyznawany kredytobiorcy przez bank zmienia się wielokrotnie. Wielokrotnie też jest tak bank wydaje nowe karty kredytowe.

Zmiany w wysokości przyznanego limitu a więc możliwości zaciągnięcia ściśle określonego zobowiązania ostatecznie do kwoty innej niż zawarta mają pierwszorzędne znaczeniu dla stosunków majątkowych małżonków, o czym mogą świadczyć kwoty limitów przyznawanych dłużnikowi przez wierzyciela i nie budzi wątpliwości Sądu, że zmiany w tym zakresie po wejście w życie znowelizowanych przepisów winny uzyskać aprobatę współmałżonka, co dla potrzeb uzyskania klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi pociąga za sobą konieczność wykazania przez wierzyciela dokumentem urzędowym lub prywatnym, że stwierdzona tytułem egzekucyjnym wierzytelność powstała z czynności prawnej dokonanej za zgodą małżonka dłużnika. Podkreślenia wymaga także fakt, iż jak wynika z treścią dołączonych do wspomnianych akt wyciągów z karty kredytowych, zadłużenie powstało na przełomie lat 2005 i 2006 . W wyciągu z rachunku karty kredytowej z dnia 22.01.2006 r. (k. 163) po raz pierwszy pojawia się pozycja saldo zadłużenia. Opiewa ona na kwotę 20 688,02 zł.

Kogo obciążają koszty komornicze

Zgodnie z art. 770 k.p.c. dłużnik zwraca wierzycielowi koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji. Norma wyrażona w tym przepisie ustanawia zasadę ponoszenia kosztów postępowania egzekucyjnego przez dłużnika – jednakże tylko kosztów celowych. Komornik jest uprawniony i zobowiązany do oceny celowości wszczęcia egzekucji, w przypadku bowiem niecelowego jej wszczęcia winien kosztami egzekucji obciążyć wierzyciela.

Jeżeli dojdzie do zawarcia ugody z wierzycielem w której wyrazi zgodą na złożenie wniosku o umorzenie egzekucji to kosztami komorniczymi zostanie obciążony dłużnik. Zdarzają się takie egzekucje że roszczenie główne wynosi 2300 zł, odsetki 150000 zł a dłużnik spłacił kwotę 60000 zł.

W takim przypadku zawarta ugoda może spowodować naliczenie przez komornika swojego wynagrodzenia w kwocie do 15 % od wartości przedmiotu egzekucji.

Co zrobić jeżeli wartość odsetek rażąco przekracza wartość roszczenia głównego

Jak w wyżej wskazanym przypadku, jeżeli od roszczenia głównego w kwocie 2300 zł zostały naliczone odsetki w wysokości 150000 zł a dłużnik spłacił trzydziestokrotność pożyczki którą dostał najprawdopodobniej będziemy mieli do czynienia z egzekucją przedawnionych odsetek

W jakim terminie przedawniają się odsetki

W judykaturze konsekwentnie przyjmuje się, że roszczenie o odsetki ma charakter akcesoryjny /uchwała Sądu Najwyższego z dnia 28 lipca 1992 roku, III CZP 8692, akcesoryjność zaś dotyczy chwili powstania roszczenia o odsetki, potem zaś odsetki przyjmują charakter samoistny, jak to wskazał Sąd Najwyższy wyroku z dnia 26 września 1990 roku, I CR 168/09. W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2005 roku, III CZP 42/04 wskazuje się, że roszczenie o odsetki za opóźnienie ulega przedawnieniu w ustanowionym w art. 118 k.c. dla roszczeń o świadczenia okresowe trzyletnim terminie i termin tam wymieniony jako ogólny może być uchylony przez przepis szczególny, przewidujący termin krótszy lub dłuższy. Takie jednak terminy szczególne w stosunku do ustalonego w art. 118 k.c. trzyletniego terminu przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe są jednak rzadkością i nie zalicza się do nich przepis art. 554 k.c.

Termin przedawnienia roszczeń zaliczanych do świadczeń okresowych odsetek za opóźnienie, wynoszący w zasadzie 3 lata, jest terminem odrębnym od terminu przedawnienia roszczenia głównego, wynoszącego w zasadzie 10 lat lub 3 lata gdy roszczenie to jest związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Akcesoryjność roszczeń o odsetki za opóźnienie wyraża się uzależnieniem ich powstania od istnienia niespełnionego w terminie roszczenia o świadczenie pieniężne to jest roszczenia głównego.

Sąd Najwyższy wskazał, iż szeroko przyjmuje się wychodzącą z akcesoryjności regułę, że wraz z przedawnieniem się roszczenia głównego przedawniają się roszczenia o świadczenia uboczne, choćby nie upłynął jeszcze termin ich przedawnienia. Rozważając tą kwestię Sąd Najwyższy ostatecznie wskazał, iż na czoło wysuwa się nie upływ terminu przedawnienia roszczenia głównego, lecz następujące przed upływem tego terminu zdarzenie powodujące wygaśnięcie roszczenia głównego jak na przykład zadośćuczynienie temu roszczeniu. Zdarzenie to potwierdza, że roszczenie główne istniało i tym samym daje podstawy do uznania, iż pozostałe w mocy roszczenia uboczne uległy z chwilą tego zdarzenia niejako przekształceniu w roszczenie główne. W związku z tym przedawnienie ich powinno być odtąd rozpatrywane samodzielnie. W konsekwencji Sąd Najwyższy zajął stanowisko, iż ustanowiony w art. 118 k.c. termin przedawnienia roszczeń o świadczenia okresowe stosuje się do roszczenia o odsetki za opóźnienie także wtedy, gdy roszczenie główne ulega przedawnieniu w terminie określonym w art. 554 k.c.

Jaki jest termin przedawnienia skapitalizowanych odsetek

Jeśli odsetki są kapitalizowane i odrębnie dochodzone, nabierają charakteru samoistnego to za oczywiste uznać należy, iż do przedawnienia takiego roszczenia zastosowanie znajduje przepis art.118 k.c. Samoistność odsetek skapitalizowanych powoduje, iż termin przedawnienia roszczenia głównego, z którym pierwotnie odsetki były związane, nie ma tu zastosowania.

Co zrobić w przypadku gdy komornik prowadzi egzekucję przedawnionych odsetek. Czy dłużnik ma prawo do obrony

Dłużnik co do zasady ma prawo do obrony przed niesłuszną egzekucją poprzez powództwo przeciw-egzekucyjne. W przypadku egzekucji przedawnionych odsetek należy wezwać wierzyciela do cofnięcia egzekucji. Jednak nie wiele może to dać, gdyż jeśli wierzyciel cofnie wniosek o egzekucję lub ograniczy egzekucję to komornik obciąży go kosztami komorniczymi. Dłużnik w takiej sytuacji może bronić się i skorzystać z powództwa przeciw-egzekucyjnego o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w zakresie egzekwowania przedawnionych odsetek

W jakich przypadkach dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia.

Zgodnie z art. 840 § 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

- 1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;
- 2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;
- 3) małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787, wykáže, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Podstawą powództwa przeciwegzekucyjnego opartego na przepisie art. 840 § 1 pkt. 2 k.p.c. mogą być wyłącznie twierdzenia wskazujące na to, że po zamknięciu rozprawy poprzedzającej wydanie wyroku nastąpiły okoliczności, wskutek których zobowiązanie dłużnika wygasło z powodu wykonania lub z innych przyczyn albo nie może być egzekwowane. W takim przypadku mogą to być twierdzenia że wskazujące że zobowiązanie zapłaty odsetek wygasło z powodu przedawnienia a więc upływu okresu 3 letniego liczonego dla każdego ze świadczeń okresowych odrębnie. Mówiąc krótko komornik może prowadzić egzekucję odsetek za okres 3 lata wstecz. Jednak komornik nie ma prawa badać zasadności tytułu wykonawczego i sam nie jest uprawniony do odstąpienie od prowadzenia egzekucji przedawnionych roszczeń w zakresie odsetek.

Jakie są koszty powództwa przeciwegzekucyjnego

Jak stanowi art. 13 Ustawy o kosztach sądowych w sprawach o prawa majątkowe pobiera się od pisma opłatę stałą ustaloną według wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia wynoszącej:

- 1) do 500 złotych – w kwocie 30 złotych;
- 2) ponad 500 złotych do 1500 złotych – w kwocie 100 złotych;
- 3) ponad 1500 złotych do 4000 złotych – w kwocie 200 złotych;
- 4) ponad 4000 złotych do 7500 złotych – w kwocie 400 złotych;
- 5) ponad 7500 złotych do 10 000 złotych – w kwocie 500 złotych;
- 6) ponad 10 000 złotych do 15 000 złotych – w kwocie 750 złotych;
- 7) ponad 15 000 złotych do 20 000 złotych – w kwocie 1000 złotych.

2. W sprawach o prawa majątkowe przy wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia ponad 20 000 złotych pobiera się od pisma opłatę stosunkową wynoszącą 5% tej wartości, nie więcej jednak niż 200 000 złotych.

Co w przypadku, gdy nie posiadamy środków na uiszczenie wpłaty

W przypadku gdy nie posiadamy środków na opłatę powództwa możemy złożyć wniosek o zwolnienie z kosztów sądowych. Stosownie do treści przepisu art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

PUBLIKACJA WYDANA PRZEZ
CZĘSTOCHOWSKIE STOWARZYSZENIE ETOH
stan prawny 1 czerwca 2021r.

REGON: 240530048, NIP:
9492019492
adres ul. ALEJA POKOJU, nr
12, lok. ---, miejsc.
CZESTOCHOWA, kod 42-
207,
Numer KRS: 0000266366

MINISTERSTWO
SPRAWIEDLIWOŚCI

www.ms.gov.pl

**POWIAT
LUBLINIECKI**

Zadanie publiczne współfinansowane ze środków otrzymanych z Powiatu Lublinieckiego